Instruire practică în domeniul elaborării planurilor de calitate, interpretării și validării datelor, precum și determinării indicelui de calitate privind aerul atmosferic în Republica Moldova

Instruirea în domeniul validării datelor și determinării indecelui de calitate a aerului consolidează capacitatea tehnică în managementul calității aerului din Republica Moldova

Un curs de instruire de trei zile privind elaborarea planurilor de calitate, validarea datelor și sinteza informațiilor referitoare la calitatea aerului atmosferic a fost desfășurat cu succes de către proiectul Twinning UE “Calitatea aerului și mediul înconjurător” reunind participanți de la Agenția de Mediu, Serviciul Hidrometeorologic de Stat, Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Primăria Chișinău - Direcția Generală Mobilitate Urbană și Ministerul Mediului pentru o experiență intensivă de învățare practică, axată pe analiza, validarea și interpretarea datelor privind calitatea aerului.

Instruirea a avut loc în perioada 27-29 ianuarie și a avut drept scop consolidarea abilităților tehnice în gestionarea datelor obținute la stațiile automate de monitorizare automată a calității aerului, asigurarea conformității cu standardele de reglementare și sprijinirea planificării și comunicării privind calitatea aerului bazate pe dovezi.

Primele două zile s-au petrecut în cadrul Laboratorului pentru Calitatea Aerului unde expertele de la Institutul Meteorologic Finlandez, Katja Loven și Maija Peltola, au vorbit despre analiza datelor și indicii privind calitatea aerului și cu accent pe elementele fundamentale ale analizei datelor validate provenite din sistemele automate de monitorizare și procedurile de validare. Participanților li s-au prezentat conceptele și abordările cheie pentru analiza datelor, inclusiv:

Verificarea respectării valorilor limită și a valorilor-țintă aplicabile pentru evaluarea calității aerului atmosferic, conform legislației și standardelor în vigoare.
Utilizarea graficelor și a metodelor de analiză statistică (analiza tendințelor, analiza sezonalității și analiza corelațiilor) pentru interpretarea și explicarea variațiilor concentrațiilor poluanților.
Metodologii de evaluare a conformității datelor de monitorizare, inclusiv proceduri de validare, verificare și control al calității datelor obținute.
Introducere în modelele și metodologiile utilizate pentru estimarea incertitudinii măsurărilor în observațiile privind calitatea aerului și rolul acesteia în procesul de evaluare a conformității cu valorile-limită.
Verificarea conformității folosind instrumente analitice precum grafice, analize de tendințe pe termen scurt și lung și analize de corelație între poluanți și parametri meteorologici.
Utilizarea aplicațiilor Excel pentru procesarea, vizualizarea și raportarea datelor privind calitatea aerului.

Ultima zi de instruire s-a încheiat la Ministerul Mediului unde participanții au fost familiarizați cu planurile de calitate a aerului prin exemple practice cum este Planul de reducere a calității aerului și a zgomotului din orașul Helsinki (ILME) 2024–2029 și Planul de gestionare a calității aerului din Macedonia de Nord. Discuțiile s-au concentrat pe structura planului, contextul juridic, măsurile propuse și mecanismele de implementare. În plus, participanții au primit o prezentare generală a Indicelui Calității Aerului, care acoperă:

Scopul și utilizarea Indicelui Calității Aerului pentru informarea publică
Metodologii de calcul al Indicelui Calității Aerului

Instruirea a îmbinat componenta teoretică cu aplicații practice, oferind participanților posibilitatea de a lucra direct cu seturi reale de date, de a realiza sinteze și grafice pentru raportare și interpretare și de a aplica tehnici de validare și metode analitice în contexte reale. Subiectele abordate au generat discuții despre modul în care datelemvalidate, evaluarea conformității și indicii de calitate a aerului susțin gestionarea eficientă a calității aerului atmosferic și comunicarea transparentă cu publicul.

Această instruire contribuie la dezvoltarea capacității tehnice în rândul profesioniștilor responsabili de calitatea datelor privind aerul atmosferic, consolidarea cooperării interinstituționale și conformitatea cu reglementările și implementarea politicilor la nivel național.

Activitatea a vizat Componenta 1: Gestionarea, controlul și aplicarea calității aerului consolidate din cadrul proiectului Twinning ”Calitatea aerului și mediul înconjurător”, finanțat de Uniunea Europeană și implementat de consorțiul condus de Institutul Meteorologic Finlandez, în parteneriat cu Agenția pentru Protecția Mediului din Republica Lituania și Agenția de Substanțe Chimice din Suedia.